

HAJDUFÖLD

1923. év április 18.

SZERDA

Debrecen, V. évf. (87. sz.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 400 K.
EGYES SZÁM ÁRA 20 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3.48. SZÁM.

Gazdasági kérdések a politika előterében

A belpolitikai helyzet előterébe, amint előrelátható volt, teljesen a gazdasági kérdések kerültek. Az egész politikai élet ezek jegyében folyik és ezáltal ugylátszik, még azok az ellenzéki pártkörök is felismerik azt a tényt, hogy *e súlyos időkben az országnak a legteljesebb nyugalomra volna szüksége, amelyek még a legválságosabb pillanatokban is paripolitikai villongások szintjére súlyosították a sokkal nagyobb célokra hivatott parlamentet.*

A politikai élet ilyen kialakulása ma már a parlament folyosóján is éreztette hatását, ahol már többé senki sem beszél teljes vagy részleges kormányválságról, hanem annál inkább

többet foglalkoznak a gazdasági helyzet szanalására irányuló lehetőségekkel

és a kormánynak erre vonatkozó közeli intézkedéseivel. A helyzetet általában úgy ítélik meg, hogy most nincs itt az ideje semmi olyan akciónak, amely a kormány helyzetét komplikálná és ezért az *összes politikuskok várakozó álláspontra helyezkedtek.* Még azok a készülődések is abbamaradtak, amelyeket az ellenzék egyrésze a földbirtok-novella elleni harchoz megindított, amiben nagy szerepe van annak a körülménynek, hogy a parlament a mezőgazdasági munkások bérkérdésére vonatkozó javaslat letárgyalása után hosszabb időre elnapolja magát és így pillanatnyilag ez sem aktuális.

Jól informált helyről úgy értesülünk, hogy a törvényjavaslat tárgyalásának befejezése utáni szünet alatt semmiféle belpolitikai esemény nem várható, de annál nagyobb munkát fog végezni a kormány, amely a parlamenti szünetben teljes erővel azon fog dolgozni, hogy folytatassa a **külföldön folytatandó gazdasági jellegű tárgyalásokat,**

illetve ugyancsak gazdasági természetű törvényjavaslatokat készítsen elő a parlamenti bizottságok tárgyalására. A pénzügyminiszteriumban megfeszített munkával dolgoznak a **mezőgazdasági hitelkérdést szabályozó törvényjavaslaton,** amely értesülésünk szerint kétféle hitelnyújtási módozatot fog tartalmazni. Az egyik módozat ingó kölesön formájában, a másik ugynevezett gazdasági váltó formájában, mint valószínű kölesön utján juttatná a mezőgazdasági érdekeltségeket a szükséges hitelhez.

Politikai körökben egyébként nagy érdeklődéssel fogadták azt a hírt, amely arról számolt be, hogy *több budapesti antant diplomata ma meglatogatta Kollai pénzügyminisztert és huzamosabb ideig tárgyalásokat folytatott vele.* A tárgyalásról rész-

letek nem szivárogtak ki, azonban általában az a vélemény alakult ki, hogy azok a küszöbön álló külföldi kölesön ügyével vannak kapcsolatban.

Tőzsdei manóver válságról terjesztett áhírekkel

A fővárosi sajtó néhány organuma azt a tendenciózus hírt közölte, hogy a kormány néhány napon belül átadja helyét és új kormány alakul. Illetékes helyen azt az információt kaptuk, hogy *a hír nem egyéb*

merő kombinációdól, annak semmi alapja nincs és azok, akik ezt a hírt forgalomba hozták Budapestben, tőzsdemanóver céljaira akarják felhasználni. Minthogy jelenleg nagyfontosságú külpolitikai és gazdasági kérdések vannak tárgyalás alatt, amelyeknek menetelénél ilyen hírek terjesztése egyáltalán nem gyakorol jó befolyást, kétségtelen, hogy ezeknek forgalombahozatala a mi helyzetünkben legalább is nagyfokú lelkiismeretlenségre mutat.

Magyar-oláh tárgyalások Bukarestben

A bukaresti magyar követ Bethlen miniszterelnök románial utjáról

Bukarest, április 17. Gróf Zichy Rubido bukaresti magyar követ a bukaresti lapok tudósítói előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Most érkeztem vissza Budapestről, ahol bizonyos politikai természetű kérdésekről tárgyaltam, ezek azonban nem voltak semmiféle összefüggésben

a Magyarország és Románia között létesítendő közeledés

ügyével. Ami a közeledést illeti, annyit mondhatok, hogy a magyar politikai élet vezetői teljes határozottsággal óhajtnak a közeledés létrehozatalát. Én a magam részéről két álló esztendeje dolgozom azon, hogy a megegyezés létrejöjjön. Azt hiszem, hogy most, amikor a kérdés teljes aktualitást nyert, néhány nap múlva részletes tanácskozások történhetnek ebben a tekintetben.

Gróf Bethlen István bukaresti utjáról a következőket mondotta:

— *Erre nézve nem tudok felvilá-*

gosítást adni, de bizonyosan még az utazás időpontja sincs meghatározva.

Magyarországnak a kisantanthoz való közeledés ügyében a következő, feltétlenül autentikus helyről származó értesüléseket közlik a lapok: **Magyarország képviselői és Duca külügyminiszter között Bukarestben állandó tanácskozások folynak.**

A tanácskozások tegnap kezdődtek meg és szakadatlanul tartanak, de a tanácskozások tárgyáról és eredményéről még semmiféle híradás nem szivárgott ki.

A külügyminiszteriumban különben szorgos munka folyik a magyar-oláh megállapodás létrehozatala körül. Elsősorban azokat a kérdéseket fogják elintézni, amelyek a magyar-oláh határforgalom szabályozásáról szólnak. A külügyminiszterium vezérigazgatóságánál nyert értesülés szerint hétfőn, április 16-án megkezdődtek a szövetségi közti határ-megállapító bizottság munkálatai is.

Felbomlik az összetákolt jugoszláv állam

A Balkán krízisé — Az angol sajtó Románia ellen — Németország békülékeny

Az angol sajtóban cikkek jelentek meg, amelyek kiemelik, hogy *Magyarországnak szüksége van a jövőtől elhalasztására és a külföldi tőke támogatására.* Hosszasan foglalkoznak Magyarország pénzügyi válságával. Egy külön cikk foglalkozik *Massaryk* cseh köztársasági elnök nyilatkozatával, amelyből még arra lehet következtetni, hogy a területi engedmények tekintetében a *cseh kormány eszellel tárgyalni kész Magyarországgal.* Az angol lap, amely ezzel a nyilatkozattal foglalkozik, azt írja, hogy a cseh külügyminiszterium közbelépésére Massaryknak ezt a nyilatkozatát visszavonták.

Az angol sajtó általában kimérten és megfontoltan foglalkozik az utód-államok ügyével és anélkül, hogy vakon a kisantant érdekében harcolna, alapos

birálat tárgyává teszi a kisantant államainak politikáját és pálcát tör feletük

Az angol sajtónak ez az újabb

irányzata *kiszámíthatatlan jelentőségű Magyarországra néve* és annak előjele, hogy a népek tanácsában előbb-utóbb megértésre talál majd a magyar igazság. Különösen fontos az angol sajtónak ez az állásfoglalása ma, amikor Genfben összeült a népszövetségi tanács 24-ik ülés-zsaka, melynek tárgysorozatán a *magyar-cseh határmegállapítás ügye* is szerepel.

Az oláh politikai pártviszályokat tárgyalja a „Manchester Guardian” című tekintélyes angol lap és az új alkotmányról kijelenti, hogy az összes megállapodásokat és határozományokat, amelyeket az annektálás előtt egymás között kötöttek és amelyek az egyesülési alapfelveleket alkották, most megsemmisítik. Az új alkotmánnyal foglalkozva a lap nagyon elítélőleg ír és különösen kiemeli azt, hogy *az új alapvető törvény csupán az oláhoknak biztossá jogokat és nem pedig az oláh állampolgároknak; megemlékezik azokról a tömegtüntetésekről, ame-*

lyek most napirenden vannak és megállapítja, hogy ilyen körülmények között valószínűleg a legközelebbi jövőben az oláh kormány megbukik és át fogja engedni helyét egy koalíciós kormánynak.

A balkáni államok között Jugoszláviának a helyzete a legkritikusabb. Romániát belső bomladozás és külső veszedelem fenyegeti, de

Jugoszláviában a bomlási processus már megkezdődött.

Ma már a nyugati szövetséges sajtó is hangsúlyozza, hogy a *Pasic-kormány bukása Jugoszlávia bomlásának megkezdését jelenti.* Pasicnak az a legutóbbi tárgyalása, amelyet Radicsal folytatott, az utolsó kísérlet volt a helyzet megmentésére. Radics visszautasított minden engedékenységet és hajthatatlannak bizonyult Pasiccal szemben. Az ellenzék leszereléséről és kiegyezésről tehát többé szó sem lehet és *mivel az ellentétek oly mélyrehatóak, hogy az állami létnek gyökeréig hatolnak, nagyon valószínű, hogy nem következhet más, mint a Jugoszláv állam eszmjének likvidálása.* Pasic, ha új kormányt tudna is alakítani, az új politikai alapon kormányozva, nem sokáig tarthatja magát. Azok az állampolitikai kísérletek, amelyek a jugoszláv állam formájának megváltoztatásával szeretnék biztosítani az állam fennmaradását, valószínűleg igen rövid időn belül megdőlnek és eredményteleneknek fognak bizonyulni.

Tüntetések Bulgáriában

Szófiában és környékén óriási tüntetések és népgyűlések voltak, amelyeken tiltakoztak Macedónia elnyomása ellen. A görög hatóságok sanyargatásait nem hajlandók szólanul eltűrni és a nyugatrációi menekültek iparkodnak fegyveres erővel is azon, hogy lakhelyeikre visszatérhessenek.

Ugylátszik, az esetben, ha a lausannei konferencia a görögök javára döntene, akkor az elmenekült lakosság és a török csapatok két táz közé fogják a nyugatrációi elnyújtott fronton szétszört görög csapatokat. A lausannei konferencia április 23 án kezdi meg tárgyalásait, amelyeknek kimenetele elé nagy érdeklődéssel tekintenek a világ minden tája felől.

A német birodalmi külügyminiszter programbeszédében azt a kifejezést használta tegnap, hogy Németországnak nincs más választása, mint Franciaországgal együtt élni, vagy vele együtt elpusztulni. A miniszter beszédéből sokan azt következtetik, hogy Németország készsége a tárgyalások megkezdésére már nem kétséges. Francia részről tagadják ezt és kijelentik, hogy a Ruhrvidéki akciót szükség esetén kiterjesztik és egyre fokozzák a nyomást addig, amíg Németország nem mutat engedékenységet.

Miss Wrong Debrecenben

Illusztris vendége lesz ma, szardán Debrecennek. Miss Wrong, a Keresztyén Diákok Világszövetségének utazó titkára érkezik Debrecenben s ma, szardán délután 5 órakor előadást is fog tartani a Kollegium dísztermében. Beszédét dr. Tankó Béla egyetemi tanár fogja tolmácsolni.

A Keresztyén Diákok Világszövetsége, — mint a Hajdúföld jelezte — április 9-15 között tartotta Visegrádon Dél-Keleteurópai konferenciáját. A nagyjelentőségű gyűlésen 21 nemzet diáksága képviseltette magát.

A magyar kiküldöttek között ott volt a debreceni egyetemi ifjuság két megbízottja is, Kopányi Mária tanárjelölt és Szalontás István hiteltanár, akik meghívták Debrecenbe Miss Wrongot, a világszövetség utazó titkárát.

Miss Wrong a szerda déli vonatral érkezik Debrecenbe. Előadására ezúton hívja meg a szenior tagokat és a nagy közönséget a Diákszövetség helyi csoportjának elnöksége.

Debreczen város Petőfi emlékéért Petőfi-szobor — emléktábla a hortobágyi csárdán

Petőfi Sándor születésének századik évfordulója alkalmával minden törvényhatóság igyekezett a magyar nemzet halhatatlan költőjének emléket állítani. Ezek között szerepel Debrecen is a városi törvényhatósági bizottság — ama határozatával, amely szerint egy Debrecenben létesítendő Petőfi-szoboralapra 200 ezer koronát, a hortobágyi csárdában elhelyezendő emléktábla költségeire 100 ezer koronát, egy Petőfi-tanulmányra pedig 20 ezer koronát szavazott meg az 1923. évi költségvetés terhére.

A közgyűlés határozatát a városi tanács jóváhagyás végett felterjesztette a belügyminiszterhez, ahonnan a napokban érkezett le a közgyűlés határozatát jóváhagyó leirat.

A városi tanács hétfői ülésén referálta az ügyet dr. Csűrös Ferenc kultúratanácsnok és javaslatára a tanács utasította a számvétségét, hogy a Petőfi szoboralapra 200.000 koronát, a hortobágyi csárdában elhelyezendő emléktábla költségére pedig 100 ezer koronát vegyen fel a város 1923 évi költségvetésébe. Ezzel kapcsolatban felhívta a tanács a muzeumi bizottságot, hogy az emléktábla elkészítésére, a felirat megszüvegezésére és a leleplezési ünnepség megtartására vonatkozólag a maga javaslatait minél előbb terjessze a tanács elé.

A tanács a közgyűlési határozat harmadik részére vonatkozólag felkéri a Csokonai-kör elnökségét, hogy hirdesse meg a pályázatot a 20 ezer koronás Petőfi tanulmányra.

Végül elhatározta a tanács, hogy Petőfi összes költeményének népies kiadásából 100 példányt rendel meg, s a könyveket az évről-évre vizsgák alkalmával a legjobb előmenetelű elemi iskolai tanulók között osztja szét, mint jutalomkönyveket.

A hortobágyi csárdában elhelyezendő emléktábla ügyével, mint a Hajdúföld ezt megírta, már foglalkozott a muzeumi bizottság, amely megbízta Tóth István bizottsági tagot, hogy folytasson tárgyalásokat a debreceni szobrászokkal az emléktábla elkészítése ügyében, Csobán Endre főlevéltárost pedig a felirat megszüvegezésével. Mint értesülünk, az emléktábla leleplezését június hó második felére tervezik.

Csendes ülésben tárgyalta a nemzetgyűlés a mezőgazdasági bértörvényt

Munkaalkalmat kell teremteni a földmunkásoknak Egy kis rupertinizmus

A nemzetgyűlés mai ülését Szei-tovszky Béla elnök 5 perccel negyed 12 óra előtt nyitotta meg.

Az előző bejelentések után azonnal áttértek a gazdasági munkabérek szabályozásáról szóló törvényjavaslat folytatódó tárgyalására.

Farkas István: A magyar mezőgazdasági munkások szomorú helyzetben vannak. Ennek az osztálynak a megmentése csak okos birtokpolitikával lehetséges. Teremtsek a kormány olyan állapotokat, hogy a munkások ne legyenek a nagybirtokok marhalékai. Hibáztatja, hogy a munkabérek megállapításakor nem a buza árát veszik figyelembe.

A kisgazdapárttól várta az ország a demokratikus Magyarország megeremtését. A nagybirtokok kizsákmányolják a földmunkásokat. Ezt meg kell akadályozni.

Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter: Ezt akarja a javaslat is.

Farkas István a javaslatot nem fogadja el.

A gazdasági bérszerződések bemutatása

Vasadi Balogh György: Ha vizsgáljuk honnan ered a magyar mezőgazdasági munkásság teljes lerongyolódása, rájövünk, hogy az az abszolút hibás gazdasági rendszer az oka, amelyet eddig folytattunk. Most egy javaslat van itt, hogy ezen az állapoton segítsünk. Nem ért egyet Dénes István multikori felhívásával, mert nem tartja kivethetőnek, hogy egy év alatt az összes nagybirtokokból kisbirtokokat szakítsanak ki. Ha ez megtörténne, a következő évben nem volna termelés. Anyagi okokból nem lehet ezt a radikális megoldást keresztülvinni. Ezer és ezer kisbirtokot nem lehet már elholnapra teremteni.

Szeretne módosításokat ajánlani, így különösen a III. és a IV. szakaszhoz, ahol ki lehetne mondani, hogy az összes uradalmak kötelesek

legyenek beszolgáltatni a gazdasági bérszerződések a földművelésügyi minisztériumba. Ha hibák vannak bennük, vagy visszaélések, a miniszter visszamenő hatállyal orvosolhatná azokat. (Taps) Szeretné továbbá, hogy a mezőgazdasági munkások számára téli munkaalkalmat teremtsenek. A javaslatot már csak azért is elfogadják, mert szociális javaslat és így egy lépés az igére ek bevéltása felé.

Rupert Rezső: A magyar földbirtokosok nagyon leigázták a munkásokat, azonban nem akar általánosítani, mert voltak olyanok is, akik szeretettel viseltettek a munkásság iránt. Ott van például a Návay-család.

Szomjas Gusztáv: Ezért haltak meg az utódok.

A törpe- és kisbirtokokosok védelme

Rupert hosszasan foglalkozik a mezőgazdasági munkások helyzetével. Nézele szerint a kormánynak köze kellene lépni s különösen segíteni a munkások szomorú helyzetén, hiszen a mezőgazdasági munkások csak annyit kérnek, hogy a megélhetésük biztosítva legyen. Szól a mezőgazdasági hitelről, ennek folyósításáról; elsősorban a törpebirtokokosoknak és a kisbirtokokosoknak van szükségük erre. Holyes volna, ha a törpebirtokokot és kisbirtokokot kiegészítenék családi birtokokká, hogy a törpe- és kisbirtokokosok megkereshessenek annyit, amennyi a család fenntartásához szükséges, mert alig vannak jobb helyzetben, mint a mezőgazdasági munkások.

Rupert ismételtelen eltér a tárgytól s a rendjavaslatlalt foglalkozik, mire az elnök részéről ujjlag figyelemztetésben részesül.

Rupert a javaslatot nem fogadja el. Lovász János: Az idő előrehaladtóságára való tekintettel kéri becszedének holnapra halasztását.

A Ház hozzájárul. Az elnök napirendi indítványa után a mai ülés 2 órakor véget ért.

Mogendoved és kereszt.

Oroszországban már több, mint öt éve tombol az örület orkánja. Az orosz haza legjobbjai hőbörkészek által pusztultak el, vagy elmenkülték a határon tulra, idegen országokba, hol a legnagyobb nyomeruságban várják, mikor szánja meg már az ég kárhözatra ítélt szegény hazájukat. Iróik idegenben zokognak el keserveiket és könyveik nagy áldozatok árán idegen nyomdában, idegen városokban kis példányszámban jelennek meg.

„Boldog, hatalmas hazát szeretni nem nagy dolog, — írja egyik menekült írójuk — éppen akkor kell szeretnünk őt, amikor gyöngö, megalázott, tehát ostoba, tehát bűnös... Épen, épen akkor, amikor ami édes anyánk részegen, hazugságban és bűnben fetreng, épen akkor nem szabad elhagynunk őt, sőt — amikor... a zsidóktól szétmarcangolva egyedül csak a csontjait fogja már mutogatni — az lesz igaz orosz, aki ezt a mindenkitől megvetett, mindenkitől leköppött csontvázat meg fogja siratni.“ (Rozanov: Lehullott levelek).

Ugyanez az orosz író írja a kö-

vetkező keserű sorokat: „A jövő történetírója ezt fogja írni: „az orosz nép, amelyet Vladimir kievi nagyherceg 988-ban térített át a keresztyén hitre, 1923-ban lemondott a pravoszláviáról és a kereszténységről és a zsidó kormány zsarnok nyomása folytán áttért a sátn hitére. Így a keresztyén korszak Oroszországban 935 évig tartott.“

Talál, keserű szavak. A bolsevikiek a cárizmust megszüntették a cári család kiirtásával és örületük paroxizmusában azt hiszik, hogy a kereszténységet is meg fogják szüntetni Budkiewicznek, Benjámín érseknek, Anatolijnak és társainak kivégeztetésével. Tévednek! A martyrium nem őrli meg a hitet, csak annak papját, a vértanuhalál csak megszenteli a vértanuk emlékét, de a vértanuságokon keresztül, azok felett újra magasra fog emelkedni a diadalmas kereszt.

Veszek vastag tükörüveget, KIRAKATÖVEGET, Sipkovits Béla tükörváltás, lívegészés, Szív-utca 14-15. Telefon 356.

Részleges osztrák kormányválság

Bécs, április 17. A nemzetgyűlés ma 100 szavazattal a szociáldemokraták 59 szavazata ellenében újból megválasztotta a Seipel-kormányt. A minisztériumból a miniszteriumok egyesítése folytán kiváltak dr. Naber igazságügyminiszter és Radonal vasuti miniszter. Kraft nagynémet képviselő volt kereskedelmi miniszter tárcáját Schürf nagynémet képviselő veszi át.

NAPI ATROCITÁSOK

Czimerbaum Pinkász titokzatos bűnügye. Nem ismerjük ugyan személyesen, de úgy képzöljük, hogy Czimerbaum Pinkász nál nincsen szebb fiu a világon. Ez a fülbemászó cuvű Pinkász nem más, mint a nagyváradi zsidó bitközség alrabbija. A legdestruktívabb váradi zsidólap napihirei között vasárnap reggel a következő hirdetés látott napvilágot:

Czimerbaum Pinkász arabbi legutóbbi szereplése izgalomba hozta Oradea Mare egész orthodox zsidóságát. A zsidó nép hangulatának méltó kifejezője lesz azon gyűlés, melyet f. hó 16-án fog Oradea Mare zsidósága a Kereskedelmi Csarnokban megtartani délután 2-4-ig. Minden zsidó ott legyen.

A szervező bizottság. A szomorú ügyet titokzatos homály borítja, csupán két dolog áll előttünk világosan. Az egyik az, hogy a nagyváradi zsidók — Oradea Mare névvel illetik városukat. A másik, hogy Czimerbaum Pinkász valami rossz fat tett a tűzre. Pedig ilyen gyönyörű névvel megaldott arabbinak nem volna szabad izgatni saját fajtája körében. Nem szép dolog, hogy azt a jóhírnevet, melyet a Buxbaumok, Grünbaumok, Grossbaumok és Teitelbaumok oly véres áldozatok árán vívtak ki maguknak az oláhok előtt, egyetlen ballépéssel tönkretegyék a Czimerbaumok. Es ebben még a Pinkászok is igazat adnak.

Gyapjuárverés Debrecenben

A kereskedelemügyi miniszter értesítette a Mezőgazdasági Kamarát, hogy engedélyt ad Debrecenben évenként tartandó gyapjuakció rendezésére.

A Mezőgazdasági Kamara az akció tartásánál engedélyezi társakul a Debreceni „Juhtenyésztők Egyesületét“ továbbá az „Első Debreceni Takarékpénztárt és a Közgazdasági Bank R. T.-ot vontá be.“

Nagyban hozzájárul a gyapjuakció sikeréhez az is, hogy az árverésre bejelentett gyapjura adandó előlegek nyújtásáról is gondoskodva van. Az előleg kérdéseiben az érdekeltek Szarukdn Sándor bankigazgatótól a gyapjuakció ügyvezető igazgatójától, (Debrecen Közgazdasági Bank R. T. Piac-u.) nyerhetnek felvilágosítást.

Az első gyapjuakció ez év június havában lesz.

Miss Venus. Venus, a szépség istennője a héten Debrecenbe jön, hogy azok, akik nem látták s bűbájos hangját nem hallották, gyönyörködhessek benne. Tucatnyi kísértettel jön, elegáns néger táncosokkal, szépséges női karral, opera énekesnőkkel, opera énekesekkel, hogy Debrecen közönségének pár napig élvezetes szórakozást szerezzen. Amiről indult világgörútra s ezidő szerint Budapestben vendégszerepel. Szerdán már Debrecenben lesz. Szerdától vasárnapig, 5 napon át az Uránifában lép fel. Venus kisasszony az éneklőfilmek királynője.

Megjegyzések a buzaválutához

Nap-nap után olvassuk a buzaváluta szükségességét, mert csak ezen az alapon állandósulhat pénzünk értéke, mert állítólag csak a buza a biztos alap; sőt az egyik értelmes bank már elfogad buzabetéteket és folyósít buzakölcsönt. — Ismét egy hamis találmány, amely után nyargalunk, olyan, mint a válutázás és kospénz, amelyeknek elenyészése után csak egy csomó kárvalótt kis ember és ezzel szemben egy markába nevető pénzcsoport marad.

Mint gazda és mint fogyasztó szándékozom a kérdést mindkét nézőpontból megvilágítani. Először is nem igaz, hogy a buzaváluta valami stabil alapot jelentene, mert a buza is ki van téve az árhullámzásnak, akárcsak bármely más cikk. A buza is úgy alkalmazkodik a világi piaci árához, mint az arany.

A mindenkori buza terméseink nagyrészt megesszük, egy részét pedig kiszállítjuk és várjuk a legközelebbi termést, ha ez rossz, akkor felszökik a buza ára, ha jó, akkor esik. Tehát a buza nagyon kétes biztonsági alap. Az arany nincs ennyire a helyi piac hangulatának alávetve és mindig ez volt a pénz legállandóbb fokmérője; maradjunk meg tehát az aranyal. A legtöbb külföldi cég már aranykorona alapján állítja ki számláit, sok kereskedő ezen az alapon kalkulálja árait, sőt egy osztrák hivatalos hely, valamely okmány kiállítás díját arany fillérben és nem osztrák koronában kérte. Tehát nyugodtan megmaradhatunk az aranyalap mellett és nem kell buzát, vagy szénát elővenni.

A buzaváluta ezenkívül veszélyes sakkhuzás a gazdaközönsséggel szemben és azoknak az érdekeiket szolgálja, akik a buzabetéteket és a buzakölcsönt akarják divatba hozni. A betétesek beédesgetésére azt hangoztatják, hogy ha buzabetétre elhelyeztél öt mázsa buza árut hat hónapra, akkor azután mindenkor öt mázsa buza árát és 4 és fél százalékos kamatot kap vissza a lejáratot megelőző hónap átlaga szerint számítva. Ez az árfolyambiztosítás azonban lehetséges az aranykorona számítás mellett is, mert ha a ma 12-es árfolyamon behelyezett összeget ezen az alapon mindig ki lehet venni, ha esik a korona többet, ha emelkedik, megfelelően kevesebbet számban, de az érték az állandó.

Más azonban a gazda, hitellel kénytelen dolgozni. Ha az Olasz-Magyar Bank eszméje szerint ma a gazda egy vagon buza hitelét igénybe veszi, akkor eszik terményeit esetleges természetes emelkedésétől, amelyet a bank tesz zsebre. T. i. a buzának, mint minden cikknek ár-emelkedése, két részre oszlik, a) természetes ár-emelkedés a kereslet és kínálat törvénye szerint, (békében is volt 16—24 korona közötti ingadozás stabil pénzgység mellett), b) valutáris ár-emelkedés, amely pénzünk esése folytán keletkezik. Ez nem reális és ebből a látszólagos hasznóból a magas kamatok által a valóságos hasznót a pénzemberek biztosítják maguknak.

A buzaválutás bank az új hitelművelet által mind a két hasznót zsebre akarja tenni.

Mit csinál az iparos, kereskedő buzaválutával, aki nem is a buzát, hanem annak örleményeit veszi?

Maradjon csak meg az arany alap, amelyen a jövőben is mindenki számolhat.

Piszkay.

Pusztulás előtt áll a nagyváradi gyermekmenhely

Öt leit fizetnek havonta egy gyermek ellátására — Másfél kilós csecsemők között — Csak oláhul szabad beszélni — Egy kis leányt nyomorékra dolgoztatott az oláh inspektor.

(A Hajdúföld nagyváradi tudósítójától.) Egyízben már nyilvánosságra hoztuk azokat a botrányos állapotokat, melyek a nagyváradi gyermekmenhely siralmas állapotáról tanuskodnak. Akkoriban az oláh uralom alatt szenvedő város magyar lakosságát felemelte tiltakozó szavát az ott folyó kegyetlenkedésekkel szemben, a viszonyok azonban nemhogy javultak volna, de a hajdanában országos hírű kulturintézmény tovább züllött úgy erkölcsiekben, mint anyagi tekintetben.

Igéretéből táplálják a gyermekeket

A gyermekmenhelyek az ugynevezett regátban teljesen ismeretlenek. A gyermekvédelemnek ez az európai formája az oláh barbarizmus előtt nem kelthetett valami tulságosan nagy rokonszenvet, mert a nagyváradi gyermekmenhelytől megvont minden szükséges támogatást.

Az oláh kormány egy csecsemőért két éves korig 60 leit, hét éves korig 25 leit, héttől tíz esztendeig 10 leit és azonfelül 5 leit fizet havonta.

Elgondolható a gyermek sorsa, akinek kosztja, lakása, ruházata, egyszerűen teljes ellátása fejében 5 leit fizetnek a nevelő szülőknek.

Tizenkét éves kortól minden gyermek felnőtt

Tizenkét éves koron felül nem fizet az állam, mert a gyermek teljes munkabírónak tekintetik. De ezeket a díjakat is csak most emelte ily magasra az állam, amióta Gene inspektor sanitar (különbön okleveles borbély- és fodrászmester) áll a kolozvári részort élén és nagy szakértelemmel vezeti a gyermekvédelmi romanizáció klasszikus ügyét.

A csekély tartásdíj következtében a két éven felüli gyermekeket a nevelő szülők nem akarják tartani, hanem viszik vissza a menhelyre, ahol azt sem tudják, hogy mit csináljanak velük. Innen van, hogy a nyolcvan gyermek befogadására képes nagyváradi gyermekmenhelyen

egyszerre 220 gyermek várja az előbb-utóbb bekövetkező pusztulást.

1500 grammos csecsemők

A gyermekek nagyrésze apátlan, anyátlan árva. A kis árváknak zömét a szülészeti klinika szolgáltatja. Apró ágycsakaikban anyagi szemekkel néznek szemünk közé. Feltűnő sok a gyenge, csenevész és beteg gyermek.

Dr. Russu főorvos — doktori diplomáját két év alatt szerezte — kijelenti, hogy átlagosan 1500 grammosak a csecsemők; egy három kilós gyermeket, mint dakóromán unikumot mutogatnak.

Az egy esztendő gyermekeket tört babbal táplálják, tejet csak akkor lát a menhely, ha a magyarok küldenek.

A latin kultúra nyomai

A falakon minduntalan szemünkbe ötlök a figyelmeztető nyomtatvány: *Vorbiti si scrieti romaneste.* (Beszéljünk és írjunk oláhul.) Természetesen ez kissé nehéz dolog, mert még a tizenkét évesek sem járhatnak iskolába. A beunlakók 90%-a magyar, az orvosi személyzet (Russu és két mentő), továbbá az ápolócsereg kivétel nélkül oláh.

Akit nyomorékra kiroztak

A tavaszi nap bearanyozza a sok tehetetlenül vergődő apróság fejét. Vajjon mi vár rájuk ezután? Az egyik ágyon egy nyolcesztendő szép kis leány fekszik halálos kínok között. *A gerince már elferdült a sok gyermekhordozástól és surolástól.* Kérdősködésünkre atig mer panaszkodni. Sápadt arcocskáján két piros folt hirdeti a szenvedés néma panaszát.

Körülfötte bokáig ér a szemét. A piszkos udvarra nyíló ablakokra függönyöket vont a beporosodott pókháló. Az ágy fölött azonban diadalmasan leng a figyelmeztető irás: *Vorbiti si scrieti romaneste* — mint az oláh kultúra egyetlen megnyilatkozása.

Sibolják a holdbéli ezüst koronát

Mikor egyik zsidó becsapja a másikat

A néphit azt tartja, hogy egyik varju nem várja ki a másik szemét s így egyik zsidó nem csalja meg a másikat. Ezt a megállapítást azonban megcáfolja az alábbi eset, ami egyúttal érdekes fényt vet a zsidó siber mentalitására is.

Hogy köt a zsidó gseftet...

A történet a debreczeni zugsörzések, siberiek és más ingyen élők találkozó helyén, a Hungaria kávéházban kezdődik. A kávéház asztalait már a kora reggeli órákban megszállva tartják jól hizott testű és még kövérebb tárcájú „jól öltözött” fiatal emberek, akikből az első pillantásra leri a felsőbbrendű fajt annyira jellemző tulajdonságok egész sora. Ha figyelmes szemlélő szettekin a kávéházban, nem egy asztalnál veszi észre, hogy az ott helyet foglalók élénk számításba vannak merülve, melyet a zsidó zsargon „zengzetes” dallamosságával kísér a számoló siberhad.

„Csak ezüstöt veszek”

Egy ilyen zajos nap délelőttjén

találkozik egy zsidó „tözsdebizományos” egy fiatal zsidó siberrel.

— Van valami? — kérdezi a tözsdes.

— Mit vesz? — válaszol kérdésel a kis siber.

— Csak ezüstöt, — hangzik a válasz.

— Ez az én esetem. Ha átmegek Romániába, annyit hozok, amennyi csak kell, — válaszol a nagyreményű siber csemete.

Rögtön le is ülnek és kiszámítják, hogy egy bizonyos mennyiségű és súlyú ezüstért magyar koronában 2 millió 700 ezer koronát kell a vállalkozó szellemű siber magzatnak a határon átcsempészni. Mert hiszen utlevéllel átmenni és áthozni az ezüstöt nem lehet és akkor nem is fizetné ki magát, hogy a nagytekintélyű helyi börzekirálynak az ezüstöt megszeresse. A pénzt le is számolják és a vakmerő fiatalember megindul veszélyes útjára.

Három napig a határon

A tözsde jövődó irányítója azonban gondolt merészet és nagyot,

miért kockáztassa az életét rongyos százezer koronáért, — amennyit jutalekul magának kikötött, mikor 700 ezer koronát is kereshet. Egy határszéli fatuban leült pihenni és pihent három egész napig.

A negyedik napon haza érkezett Debrecembe, ahol bánatos arccal és az ezüstök nélkül állított be megbízójához, aki látva az arcáról leíró kétségbaesést, aggodalmasan kérdezte:

— Hol a pénzem?

Jellemző, hogy most sem az ezüst iránt érdeklődött, vagy hogy mi történt a fiatalemberrel, hanem a pénzt féltette.

— Itt van a két millió — felelt a kérdező, előszámolta a pénzt.

— Has a 700 ezer korona?

— Azt kérem, — amikor az oláh határőrök rámlottak, futásközlésben elvesztettem.

Erre egy hosszú viharos jelenet következett, amelynek az lett a vége, hogy a tözsdes egy fajtbeli ügyvédhez fordult, akitől tanácsot kért, hogy feljelentse-e megkárosítóját.

— Isten ments kérem, — hangzott az ügyvéd válasza. Többet ér Önnek 700 ezer korona, mint egy pár évi fegyház?

— Nem, — vallotta be nagy őszinteséggel a tözsdes.

— Akkor hagyja futni a gazembert, — mondotta az ügyvéd, mert ellenkező esetben magát szigorúbban büntetnék, mint azt a sikasztót.

Ez történt Csonkamagyarország keleti határán az Urnak 1923-ik esztendejében élénk cáfolatára annak, hogy egyik zsidó nem csapja be a másikat.

Megalakult a kárpátaljai egyházmegye

Sok huzavona után végre megalakult az ungi református egyházmegye. Két éve huzódik már ez az ügy, mely most a legteljesebb kuszáltságból bogyozódott ki. — Két esztendővel ezelőtt, midőn Szlovenszko és Ruszinszko között megállapították a politikai határt, a régi ungi egyházmegye kettészakadt. A Szlovenszko-hoz tartozó egyházmegye azonban a kettéválást nem akarta tudomásul venni. Ugyiszintén nem vette tudomásul az elszakítást a kelet-szlovenszko református egyházkerület sem. Midőn azonban az államsegély kiosztására került a sor, csak a szlovenszkoiak kaptak meg a segélyt, a rusziankói egyházmegyét pedig a kormányzásához utasították. Azonban itt sem törődtek velük. Így aztán a viszonyok kényszerítő hatása alatt kénytelenek voltak külön megalakítani az ungi református egyházmegyét. A végleges megalakulásig azonban még sok idő telt el, mert a kelet-szlovenszko egyházkerület nem fogadta el az új egyházmegye megalakulását, ugyiszintén a Vojában megtartott fellebbviteli egyházmegyei gyűlésen is elutasították ezt. Ekkor szervezték meg a kárpátaljai református egyházkerületet, mely után egy Beregszászon megtartott gyűlésen már elutasította az ungi 13 egyházat, hogy alakuljanak külön egyházmegyévé, s egyben a szervezés munkáitával megbizta Komjáthy Gábor ungvári lelkészt. A megalakulás végre március 22-én hivatalosan is megtörtént, sőt az egyházmegyei gyűlést követő értekezleten egyértelmű megállapodás történt az új egyházi hivatalokat betöltendő személyekre vonatkozólag is. A szavazatokat április 17-én fogják felbontani.

HÍREK

1923 április 18. (Szerda)
Prot.: Ilma. Kath.: József.

Időjárás: Hazánkban még sok helyen volt többnyire kisebb eső, jelekenyebb Kecskeméten 15, Veszprémben 23 milliméter, mindkét helyen jégesóval. A hőmérséklet valamelyest süllyedt.

Időjárás: Változékony, hűvös idő várható, erős éjjeli lehűléssel, helyenként még csapadékkal.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 8-8-ig.
Egyetemi Könyvtár délelőtt 9-1-ig, délután 2-6-ig.

Csokonai színház este fél 8 órai kezdettel B bérletben „Bolond Istók” daljáték.
Apollo-mozgó: Drakula halála.
Urania-mozgó: Éneklő Vénusz.
Vigszínház mozgó: Szerelem kalandora.
Miss Wrong előadása délután 5 órakor a kollegiumban.
Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth, Nap, Isteni Gondviselés, Csillag, Sas, Mátyás Király.

RAVASZ LÁSZLÓ

A magyar kálvinizmus legnagyobb vezérének főséges ígéhirdetése előreláthatóan nyomokat hagyott a debreceni református magyarok lelkén.

Elhíntette közöttünk az isteni igazságra vezető eszmének tündöklő gondolatait olyan igazsággal és olyan szeretettel, hogy megdobbant újra az idők viharában elfeledett szív.

Ilyen prédikációt még nem hallottak itten a ma élő emberek. Mintha a Nagylemplom belseje átváltozott volna a Mészáros Juhász Péterek régi templomává, amelyben megdönthetetlen erővel találkozott össze a magyar kálvinizmus a magyar hazaszeretettel.

Ravasz László, a magyar kálvinizmus reneszánszának megeremelője és lángoló szívi apostola ezt a korszakot újította fel a Nagylemplom régi falat között és a kálvinizmus antik hüvelyébe visszahozta a Krisztusi igazság örökfényességű kardját, melyet már egyszer elveszítettek belőle a liberálisták eszmevilágának csillogó jelszavai.

Ezt az igazságot ő mondotta ki először kinyilatkoztatásként, hogy fölébredjen az elavult lélek és beleöntse az új magyar bizakodásnak megváltó hitét.

Aldja meg érte a magyarok Istene!

Ha jól, olcsón akar venni, keresse fel a „HANGYÁ” üzleteit. Főüzlet Rózsá-utca 4. Fiókok a város minden részében

Likőrökben, cukorkákban, sajtokban, ugyisint az összes csemegé és fűszerárakban állandóan nagyválaszték. —

— Debrecen város jog és pénzügyi bizottsága április 18-án, szerdán délután tartja ülését a városháza tanácstermében dr. Vargha Elemér tb. főjegyző elnöklétével. Az ülés tárgysorozatán szereplő 16 pont közül nagy érdeklődésre tart számot a városi tisztviselők és alkalmazottak fizetésrendezésének és a Nagyerdő-pallagi vasúti vonal villamosításának ügye. Mint fontosabb tárgy szerepel még a tárgysorozatban a városi tisztviselők és alkalmazottak, továbbá a nyugdíjasok és özvegyek lakáspénzpótlékának felemelése és a Magyar Nemzeti Szövetségnek a jóvátételi követelések elleni állásfoglalás iránt a városhoz intézett átirata.

Miss Vénusz éneklő film ma az Urániában.

— Karácsonyi János püspök és Szabolcska Mihály együtt dolgoznak az erdélyi magyarságért. Nagyvaradi tudósítónk jelenti: Dr. Karácsonyi János címzetes püspök a keresztény magyarságról nagyszabású szabad-előadást tartott az Erdélyi Irodalmi Társaság hétfői reprezentatív felolvasó ülésén. Utána Szabolcska Mihály olvasott fel néhányat legújabb verseiből. Az ünnepély közönsége, melynek soraiban megjelent Erdély protestáns és katolikus intelligenciája, lelkes ünnepeltetésben részesítette a két keresztény főpapot.

— **Életuntak Hajduböszörményben.** Hajduböszörményben tegnap két öngyilkosság történt. Mező Sándor 67 éves földműves munkás felakasztotta magát. Mire tettét észrevették már kiszüvedett. Tettét idegrohamában követte el. — A másik öngyilkos Szabó Lajos 70 éves böszörményi lakos, aki a disznóól kerítésére akasztotta fel magát. Tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el. Az ügyészség mindkét esetben megadta a temetési engedélyt.

— **Minden lakónak,** aki tudni akarja, hogy fel lehet-e neki mondani és milyen arányban lehet lakbérét emelni, el kell olvasni az új Lakásrendeletnek Dr. Brück István ügyvéd jogszövegével ellátott kiadását, mely teljes szöveggel, utmutatással és példákkal szolgál a Debrecen városi szabályrendelet vonatkozó részét is ismerteti. Kapható minden könyvkereskedésben, trafikban és Székely Imre nyomdájában, Hunyadi-utca 13.

Miss Vénusz éneklő film ma az Urániában.

— **A januári napsütés büntetőjogi következménye.** A Slovenka Vychodban olvassuk a következő hírt: Egy kassai ruhakereskedő a kirakatában elhelyezett napvédőfüggönyről nem távolította el a „császári és királyi udvari szállító” elnevezést és a magyar címet. F. évi január hó 12-én sütött a nap, tehát lebecsülték a függönnyt. A legonárius egyesület azonban aktív módon közbelépett s többrendbeli személyes fenyegetés után feljelentették az „irredenta” kihágást a cseh államügyészségben. Az ügyészség közbelépésére a büntető képező függönnyt a rendőrség azonnal elkobozta s megtette a feljelentést a cég ellen. A tegnap megtartott tárgyaláson a cég üzletvezetője azzal védekezett, hogy a függöny lebecsújtása távollétében történt s a személyzet tudtán kívül járt el. A bíróság nem fogadta el a védekezést s az üzletvezetőt 240 korona büntetésre ítélte. A Sl. Vychod persze nagy elégtétellel fogadta a megbüntetését.

— **Analfabéta tanfolyam a Csapó-utcai református elemiben.** A debreceni református tanító testület egyik kiváló tagja, a testület helyettes elnöke Mocsári László igazgató tanító a Csapó-utca 46. szám alatt levő református elemi iskolában ingyenes analfabéta tanfolyamot nyitott meg felnőttek számára. A tanfolyam ugyan megnyitott már, de azért jelentkezőket még most is vesznek fel. A tanfolyamra vonatkozólag felvilágosítókat ugyancsak a Csapó-utcai iskolában lehet szerezni Mocsári László igazgató-tanítótól.

— **Esküvő.** Dr. Pauchly Géza ma tartja esküvőjét a székesfővárosi farsori evangélikus templomban Kirchner Bertuskával. Kirchner János gyártulajdonos és neje Jánossy Berta leányával.

— **Kétszázötvenezer koronát oszt ki a MEFHOSz a szegény diákok között.** A MEFHOSz debreceni szervezetének a Kormányzó a Horthy-akcióból kiutalt, illetve ajándékozott 250000 koronát. A pénzt a MEFHOSz debreceni szervezete pénteken délután fogja a jeletkezők között kiosztani. Akik igényt tartanak a segélyre, pénteken délig nyújthatják be kérvényeiket a MEFHOSz választmányához.

— **Hírek a rendőrségről.** **Ellopott löszerszámok.** Bognár Sándor nagykereskedő gazdálkodó Tóth Sándor kocsisával együtt három lovas szekerevel bejött Debreczenbe. A Hatvan-utca 60. szám alatti fogadóban szállottak meg, ahol távoillatuk alatt a lovakról a szerszámokat ellopták. A nyomozás megindult. — **Debreczenbe jött meghalni.** Szilágyi Mihályné monostorpályi idős asszony a napokban bejött Debreczenbe. Az országuton hirtelen rosszul lett s összeesett. A mentők beszállították az egyetemi külső klinikai telepre, ahol anélkül, hogy egy percet is magához tért volna, kiszüvedett. — **Betörés fényes nappal.** Az elmúlt napon betörték özv. Vági Istvánné Darabos-utca 58. szám alatti lakására, ahonnan elloptak 7000 korona készpénzt, 120 ezer korona értékű ruhaneműt. Ugyancsak tolvajok jártak a Nyugati-utca 20. szám alatt, ahonnan 15 ezer korona értékű holmit loptak el Klein Zoltán kárára. A nyomozás megindult.

— **A perzsaszőnyeg** szövő első tanfolyamon résztvevőket a háznagy felkéri, fontos megbeszélés végett csütörtökön 6 órára az ÉME irodában jelenjenek meg.

— **Beszélő számok.** Elszomorító perspektívát nyújt a jövőre nézve az a statisztika, melyet Csonka-magyarország egész területére vonatkozó érvényes az utolsó esztendő halálozásáról állítottak össze. — A halálozások száma az elmúlt három esztendőben egyre növekedett s már 1922-ben 13400 lélekszámot volt több, mint 1921-ben. Fájdalmasan jellemzőek azok a számok, melyeket a gyermekhalandóság statisztikája tár elénk. 1922-ben 8412-vel nagyobb az elhalálozott csecsemők száma, mint 1921-ben, pedig ugyanebben az évben 700-al több volt a házasságkötések száma. A tudóveszes megbetegedések száma is egyre ijesztőbb méreteket ölt. Míg 1921-ben 13500 ember halt meg tudóveszes betegségben, 1922-ben már 23800.

— **Hasznos madarak védelme.** Dr. Nagy Jenő főgimnáziumi tanár, a m. kir. Madártani Intézet megbízásából csütörtökön délután 5 órakor tartja a református főgimnázium termézetrajz termében a hasznos madarak védelméről előadást, melyet a madarakról és madárvédelemről pompás színes vetített képekkel kísérik Hasonló előadásoknak vidéken tartására a Mezőgazdasági Kamara kérte fel a kiváló ornithológust.

— **Ravasz László** nagytemplomi beszédéről tegnap közölt kivonatos tudósításunkba értelemzavaró sajtóhiba került: „... egy vallásos hit képes egy nép kulturáját annyira át meg áthatni, hogy egyiket a másiktól elválasztani nem lehet, mint az aranyat sem a sárga réztől” — helyett: „sárga színtől” olvasandó. „Az Istenről mindenki egy nagy feladatot kap, aminek az elvégzéséhez az ő teste adja az erőt” — helyett: „az ő hite adja az erőt” olvasandó.

MŰVÉSZET

Kondor Sándor magyar nota estélye. Szép számú és disztigvált közönség előtt tartotta meg kedden este a városi zenedében magyar nota estélyét. Kondor Sándor a magyar notának Debreczenben széles körben ismert interpretátora. Műsorán a legkiválóbb magyar nota szerzők műveit szerepeltet, melyeket nem lankadó figyelemmel és nagy élvezettel hallgatott végig az estély közönsége. Közvetlenül előadott énekszámait nem egyszer zugó, szünni nem akaró tapsvihar jutalmazta. Különösen az előadás módja az, amely érdekessé teszi számait, amelyban nyilvánul meg, hogy hol a hegedűvel tercel az énekhez, hol az énekkel tercel a primet játszó hegedűhöz. Kellemes csengésű hangján előadott énekszámait szinte frappírozta a hálás hallgatóságot, mely az estély végével percekig ünnepelte egy a kiváló interpretátort, mint kisörőjét, Megyeri Imre bandáját. (—)

AZ ŐSZ SZERELMESE

(Kelembéri Sándor verskötete)

A fiatalság mindig keresi a halált, imádja a tragikumot. Még jórészt kívülről nézve az életet, a kritikus kényelmes álláspontjáról ítélkezik a szeme előtt folyó komédiák fölött s a legderűsebb korban is bőven talál okot életutálatra s halálsoványgásra.

Mennyivel inkább a ma ifjú költője, mikor szinte minden oltárromban hever. A magával meghasonlás, az embergyűlölet, az igazság áhítózása jellemzi Kelembéri kötetét is, Az Ősz Szerelmesét.

Őszinte költő, a naivságig. Beszámol magyar fájdalomairól; csóktalan, tiszta vágy siránkozásai daliban, az ifjuság megható, örök egyforma sirama. Rossz ölelések eszméjét festi néhány poemája. Egy zavaros versben szerelmet vall az ősznek, kit egyébként apjának nevez több darabjában. Rokonszenves fiatal ember, aki keresi az újat s egyelőre ez is elég. Még távol áll attól, hogy új legyen.

Nemcsak kifejezéseiben, látásmódjában, hanem érzéseiben is követője még az előző nemzedéknek. Viszhang a meglévő ellen lázongása épügy, mint a jövőt türelmetlenül idéző énekei. A szavak még nem a valóság kifejezői nála; ködös általánosságokban folynak szét a képei, szimbólumaiban kevés az érzékitő, szuggesztív erő. A komponálás hiánya főleg szabad versein érzés, melyek hosszú oldalakra terpeszkednek, minden tömörségre törekvés nélkül. Holott ép az ilyen „formátlan forma” követeli elsősorban, hogy a költő csak a legjellemzőbb, az egyetlen tehetséges kifejezést, a legérzékeltetőbb képet találja meg s a leggrűvidebben közölje velünk mondanivalóját.

Azonban mégis érdekes és vonzó írás a Kelembéri kötet. Sok, sok ezer magyar ifjú tipikus élményeiről, érzéseiről hoz hírt mindazoknak, kiket ez az ifjuság érdekel. Ha majd a lelkében forrongó káosz lecsillapul, ha eszközeit megtanulja kezelni (hosszu és fáradságos munka, de másképp senki nem tehet) majd ő is azzal a szeretetteljes mosolygással veszi kezébe ezt a kedves, első könyvét, ahogy mi köszöntjük őt, bemutatkozása alkalmából.

Kötetéhez Ady Lajos irt meleghangú bevezetőt. Juhász Géza.

Kulcsár Imre és Fia

Hadjelszerelési DEBRECZEN
cikkék raktára. A nagytemplom mellett, jobbra.

Vidéki szétküldés: Csendőrségi nyomtatványok. Irószerek. Tisztítószerek. Hangjelzők. Harok. Sappagyártás.

Négy évi fogháza itélték a „Népszava” egyik munkatársát. Budapestről jelentik: Ruszcsák Lajos magánhivatalnok a „Népszava” 1922 június elseji számában forradalmi hangú támadást intézett a kormány és a mai rendszer ellen. Megindult ellene az eljárás és a bíróság Ruszcsákot négy évi fogháza ítélte. Fellegbezés folytán az ügy a táblához került, ahol ma tárgyalják az ügyet és helybenhagyták az elsőfokú bíróság ítéletét.

Miss Venusz éneklő film ma az Urániában.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerdén: Bolond Istók, daljáték. B) bérlet. Csütörtök: Bolond Istók, daljáték. C) bérlet. Pénteken: Bolond Istók, daljáték. D) bérlet. Szombat délután: A bőrgér. Szombat este: Bolond Istók, daljáték. Bérletszűnet. Vasárnap délután: A falu rossza. Vasárnap este: Bolond Istók, daljáték. Bérletszűnet.

Bolond Istók. (Szabados—Sas—Bihari népies daljátékának bemutatója.) A Csokonai-színházban kedden este bemutatott Szabados-daljáték csak annyiban populáris, amennyiben ez a közönségesség fogalmát fedi s az egészben véve a librettisták vélték. A szöveg iskolapéldája annak, hogy a legerősebb daljátékok egyikét miként lehet elsőkérdésíteni s minél inkább rutinos ez bizonyos irányban, annál élesebben bántó a stílusalansága. Romantika helyett gyufaoldal, a szerelmes szobalányok patronja; a mese játékos irrealitása durva operettvalósággá sülyed, a stilizált vonalak finom tisztasága helyett olcsó humorral, sokszor alantas komikummal operál amellet, hogy szentimentalizmusa kellemetlenül lefojtott. Hol van a „Bolond Istók” librettója a „János vitéz”-étől, a modern daljáték egyetlen igaz és erős kisugárzásától! Egy, a vidéket hosszú ideig megfektűt színész technikai ügyeskedése, a hivatott költő szerencsés alkotásához mérve... Nincs benne csodálni való, ha Szabadost, a finom és választékos muzsikust is elhagyta az ihlete az ilyen szövegek könyv mellett, ahol lehetetlenség a zenei részt organikusán kiszőni a helyzetekből; a részleteiben különben kedves és hangulatos muzsika a népies motívumokat nemcsak meg, hanem egyenesen agyonnemesíti és ezzel el is bágyasztja, friss erejüket pedig csak néhány sikerült dalformában és a finalék egyes részeiben hagyja teljes erővel kicsengeni.

A Csokonai színház együttese jó szándékkal vetette latba erejét a sikerért; Unger rendezése a stílustalanul karrikizott figurákat és jelenetsorozatokat is egységbe tudta fogni, — a librettó kinövéseit azonban még erősebben kell levágnia — s a szinpadí kép is ötletes és izgalmas, Müller Mátyás pedig energikusan, biztosan tartotta kézben az énekegyüttest és a zenekart. — Voith Honka meleg erővel, tömören zengő hatalmas mezzoszopránja

hajlékony finomsággal, friss színekben csillogott s a drámai egyéniségétől távol álló alakot is intelligens játékkészséggel juttatta érvényre, Kovács Terus pompás, üde és előkelően stílusos humora, karakterizáló ereje és poentírozó készsége lendületet adott az együttesnek, Unger közvetlen, egyszerű eszközei mellett is bensőséges Bolond Istókja sikerült alak s hangja is szívvel teli zeng, László kiérett művésze leszűrt értékeket ad, Rótkó karrikaturája stílusos, Páspóty Réz-i figurája kedvesen színeztet, Markovics fúrge vidámsága, egyéni szeretetremóltósága kitűnően érvényesül és a Sötét—Virág-híty—Erdélyi—Koháry-kvartett élén Szigetli burleszk humora ellenállhatatlan erejű. (bl.)

Oláh színiésszel Nagyváradon. Nagyváradú tudósítónk jelenti: Az oláh színiügyi bizottság elhatározta, hogy pályázatot hirdet oláh nyelvű és szellemi szintársulat megszervezésére. A magyar színiársulat igazgatója, Parlagi Lajos benyújtotta lemondását. A bizottság elhatározta, hogy magyar nyelvű előadások tartását a jövőben csak a legkritikább esetben fogja engedélyezni.

Színházak és mozgószínházak közleményei:
Bolond Istók. Tegnap zajlott le az idei sláger-operett ragyogó premierje a közönség zúgó tapsaitól kísérve. E magyar levegőjű darab minden jelenetét áhítattal hallgatták és a nagyszerű zeneszámok mindegyikét megújrazták. Bizonyos, hogy a „Bolond Istók” kassza sikert fog jelenteni a színháznak. Jegyelővét!

Vígyszínházban Anita Berber világhíres táncosnő, Puty Lyá és Reinhold Schützler főszereplésével: „Szerelmem kalandora.” — Megelőzi: Caplin a görkorszolyázó. Kizárólag felnőtteknek.

Szenzációs vendége van Debreczennek. Megérkezett „Miss Venusz” az éneklőfilmek királynője. Mindenkit szívesen lát. Énekel, táncol, muzsikál. Szerdától vasárnapig az Urániában.

Jön! Fehér galmbok fekete városban. Drakula halála, dráma 5 felvonásban a világhírű angol regény után filmre rendezte: Lajthay Károly. Ma és holnap az Apollóban.

Bimbula péntek—szombat az Apollóban.

MEZŐFEL

PESTI LEVÉL

Rossz napja volt vasárnap délután a Hungária-úti MTK pályának. Az állandóan szakadó esőben hat labdarugó csapat lubickolását élvezte 20 ezer főnyi közönség. Sok sok száz ezres fogadás röpkködött a levegőben, mindenki a 33 FC, Vasas és MUK győzelmére nyitogatta jól táplált tárcáját. A 33 FC—UTSE mérkőzés 0:0 eredménye némileg kijózanította az elvakultakat, mert a labdarugáshoz némileg is értők azonban észrevették, hogy a bokáig sárban küzdő csapatok esélyeit nem a momentán formák, hanem a szerencse határozza meg.

Az első osztályban annyiszor elparentált BTC 2:1 arányú vereség után győzelmére ezt a véleményét erősítette meg, mert a Vasasok kitűnő együttese biztos győztesként indult a küzdelemben. Egyébként derűs mozzanatban volt része a mindenért izgató nézőknek. Az eső reg-

geltől estig alhatatosan esett, sártelegorré változott a pálya, a játékosok dressze egyforma kávészínt öltött, ami a bírót is nem egyszer megzavarta.

A primadonnák belépője
Fél 5 óra után néhány perccel hágt az izgalom tetőfokára. Az öltöző ajtajában megjelent az MTK csapata, élén Orth, Molnár, Braun, szóval mindazok a labdarugó nagyságok, akik a múlt vasárnapi Berliu—Budapesti válogatott mérkőzést „súlyos sérüléstük” miatt a tribünről nézték végig. A fergeteges tapsvihár alatt önkénytelenül is az jutott eszünkbe, vajjon nem erre a bajnoki mérkőzésre tartogatták e erejüket, hogy kipihenten szállhassanak sikra a félelmetes hírű újpesti legénységgel. A mecénásoktól táplált államtör labdarugók közömbösen türték Budapest csapatának tehetetlen vergődését, majd csufos vereségét, mert a labdarugó szövetség kasszája nem veledkedhetik Brüll Alfréd és társai pénztárcájával.

Az UTE szimpatikus legénysége szinte észrevétlenül lopódzott be a pályára. Már az egy kispura való lövöldözéskor kitűnt a Vogl testvérek és Priboj kitűnő formája. Az MTK hívők nagy szemekkel meredtek Újpest büszkeségeire és bizony sok kinyitott dazadt pénztárca tünt el ijedtében. Nem mertek fogadni az MTK győzelmére.

Bele a sárba...

A teljes MTK az egy tartalékkal (Paulusz helyén Bluhon) felálló UTE-nak csak 25 percig volt veszélyes ellenfele. Az újpesti játékosok hosszú labdákkal dolgozó stílusának jobban megfelelt a sáros, puha pálya, míg az MTK-ban csak Orth tűnt ki nagyszerű csőrrel való rugásával. Az újpestiek mindenbe beleemelő lelkes játéka megfagyasztotta az MTK hívők mosolyát. Az első félidő 25 percétől állandóan az UTE támadott. Játékosainak még az őrre is csupa sár volt, az MTK elkényeztetett csatló primadonnái viszont félenken visszahúzódtak a közelethez elől.

Az első félidő 0:0 eredménye után a Hungária-utiaknak még maradt némi halvány reménységük, de a második félidő legelején már mindenki megpecsételtnak látta az MTK sorsát. Az UTE rövid egymásutánban három gólt is rugott a kissé merev Plattó hálójába, de a bíró csak kettőt hagyott jóvá. Az MTK szintén rugott két gólt, de a lesárlása olyan szembetűnő volt, hogy a bíró nem merte megítélni.

Elfogulatlan szakértők véleménye szerint a mai UTE csapat teljesen száraz pályán is megverte volna az MTK-t. A derék újpestiek most már még nagyobb lelkesedéssel készülnek a magyar bajnokság megnyerésére, de még igen nagy akadályokkal kell megküzdeniök, mert legaohezebb mérkőzéseik hátra vannak. Ezzel szemben az MTK hat pontot már most elkönnyvelhet (a MAC, ZAC és MAFC ellen), sőt még arra is lehet reménye, hogy jövő vasárnap a jelenteg gyenge FTC-t egy-két gol különbséggel legyőzi, ami a magyar bajnokság megnyerését is jelenti.

Csekey mezei futóbajnok

Magyarország ez évi mezei futóbajnokságát általános meglepetésre a keregiak volt kitűnő futója, Csekey (Csillaghegyi MOVE) nyerte a fővárosi favoritok előtt. Kulcsárt (MAFC) üldözi a szerencse. Bár kitűnő formában van, múlt héten szerzett térd sérülése miatt két kilométerrel a cél előtt — bár 200 méterrel vezetett — kénytelen volt a versenyt feladni.

Ezen a helyen adunk hírt először arról, hogy a magyar kardvívó bajnokságban hollandus versenyzők is részt vesznek. Értesüléstünk a magyar vívó-szövetség is kötetkéséssel fogadta, de az események nekünk adtak igazat. A hat legjobb hollandus vívó — köztük De Yong Európa ez évi bajnoka — pénteken este táviratilag értesítette a MVSz-t, hogy részt vesz a magyar bajnoki viadalban. Vívóink természetesen örömmel fogadták a hírt, mert ezzel a legjobb külföldiek előtt is bebizonyíthatják, hogy London és Stockholm után a párisi olimpiáon is a legnagyobb eséllyel küzdenek a világbajnokságért. W. H. G.

Vasárnapi mérkőzések. Vasárnap érdekes bajnoki mérkőzések kerülnek eldöntésre Debreczenben. A DEKASE a DMTK csapattal fog játszani, míg a DVSC a Kisvárdai Sport-Egylet csapatával méri össze az erejét. A DMTE Nyiregyháza a Nyiregyházi Törökcséssel küzd a bajnoki pontokért. A DEAC a vidéken fog barátságos mérkőzést játszani, előreláthatólag Berettyóújfaluban.

A DEAC ma, szerda délután nagy tréninget tart

A kerület fegyelmi-bizottsága ma este ülést tart a hivatalos helyiségében.

Tisztújítás a birkozókerületben. A Magyar Birkozók és Boxolók Országos Szövetsége keletmagyarországi kerülete április 22-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az Arany Bika szálló üvegtermében tartja 1923. évi rendes közgyűlést, amelyre szavazati jogosultsággal bíró tag egyesületeit, a jelölő tanácsot és tisztikart ezennel meghívja. A tárgyszorozat a következő: Nemzeti Hírszék egy. E női megnyitót tart Bacsó Pál kerületi elnök. A jogosult részvevők igazolása s a határozatképeség megállapítása. Kerületi előadó jelentése a kerület és a kerülethez tartozó egyesületek 1922—23. évi működéséről. Előadó úr Nemeth Sándor. Pénztári jelentés (zárszámadás vagyommérleg). Eődó Valkovits István pénztáros. A felmentvény megadása. Választások. Tanács-határozatok elleni felelbezesek indítványok. Bacsó Pál kerületi elnök, Prahács József kerületi alelnök.

Szirek András

uri és egyenruha szabó
Divatos angol szövetek raktára.
Szent Anna-utca 1. Telefon 509.

KÖZGAZDASÁG

Stabilizálják a német bankjegyforgalmat

A berlini devizapiacra a német ipar és kereskedelem ma ismét igen nagy igényekkel jelent meg és ez azután főleg a délutáni órákban a külföldi devizákban erőteljes hozst indított meg, amely a dollár árfolyamát közel 23 ezerre, az angol

Mielőtt vásárolna nézze meg Piac 67.
Hajdusági férfi és fiuruha áruház kirakatjait. Vármegyeház kapujával szemben

font árfolyamát pedig 105 ezer fölé hajtotta.

Minthogy az áremelkedés csak a tőzsde hivatalos zárata után indult meg és így a birodalmi banknak már nem volt módjában kiegyenlítően közbelépni,

a hosszából még nem lehet a német márka pozíciójának meg-ingására következtetni

A berlini tőzsde ma napok óta kisebb nyugtalanság vált érezhetővé és ez az elmúlt hét végén általános megszilárdulást vont maga után, az értéktőzsdén. A devizapiacra azonban Poincaré legutolsó beszédének hatása alatt is, amely a franciák egyezkedési szándékának utolsó reményét teljesen hiábavalónak tűntette fel, nem állott be erősebb drágulás és a felszínre került vételekkel a birodalmi banknak legnap sikerült teljes mértékben kielégíteni. A német kintartás gyengülésére semmi ok nincsen és a német devizapolitikának a legutóbbi napokban az infláció megakadályozásában is sikerült eredményt elérni.

A német Iroda'ni bank április első hetében közétett kimutatása mindössze

106 milliárd bankjegyszaporulatot mutat fel,

ami az elmúlt napokban szokásossá vált 500-600 milliárdos heti szaporulat után meglehetősen elenyésző. Igaz ugyan, hogy ennek a megkönynyebbülésnek a bankjegynövekedésben március végi negyedévi zárás hatalmas feszültsége után be kellett következnie. A helyzet azonban olyanok látszik, hogy a birodalmi bank a bankjegyforgalmat most már stabil alni fogja azon a nívón, amely a márkában a Ruhrvidék megszűlése óta előállott értéktőlódásnak megfelel.

A német árupiacokon ma is teljes nyugalom és a piacokon szinte lanyhaságra való hajlandóság volt érezhető, ami elsősorban annak tulajdonítható, hogy az amerikai piacon a konjunktúra által előidézett áremelkedés tülhajtotta vált és a tegnapi napon az összes amerikai árupiacokon letérésszerű elcsúszás állott be.

Valtozások a tőzsdén. Április 28 án lesz a tőzsde közgyűlése, amelyen a tőzsde tervezetében készülő sok fontos változást fognak elhatározni. A készülő reformok közül kiemeljük a tőzsdébizottság létszámának gyarapítását, mely szerint az igazgatók számát 12-ről 15-re emelik fel.

Helyes intézkedés a sertések kivitelénél. A sertések megindítandó kivétel csak a felhajtás arányában akarja a közéletmészéi miniszterium megengedni. A száraz megállapítására nézve a miniszter javaslata az, hogy a Budapestre felhajtott kövér sertések 25 százalékát fogják mindenkor külföldre engedni.

Tartották az árak az állatvásáron. A keddi látásáron a felhajtás közepe volt, ami a közeli nagyvásár előjelének tekinthető. A vásár irányzata lanya, ennek ellenére az árak tartottak voltak. Jómiódségű lovak ára 250.000-700.000 korona között váltakozott. A közepesek 150.000 koronától felfelé keltek el. A silányak arai nagyon különbözőek. A szarvasmarha vásáron a felhajtás közepes. Vágómarha jobb minőségű kilogrammonként 5-600 koronáig kelt el. A közepes kilogrammja 4-500 korona között váltakozott. A silány 380 koronától felfelé. A fajtáshenek 180.000 koronától 300.000-ig keltek el. Egy pár jármos fűző ára négy és hatszáz ezer korona fölé váltakozott. A kereslet kissé lanyha volt, de az árak tartottak.

TŐZSDE

Magyar korona: 12.

Zürichi zárlat

Berlin 260, Hollandia 216 2/3, Newyork 553, London 257 1/2, Páris 367 1/2, Milánó 272 1/2, Prága 164 1/2, Budapest 12, Belgrád 560, Varsó 130, Bécs 77 1/2, osztrák bélyegzett 77 1/2, Szófia 410.

Devizaközp. hiv. árf.

Napoleon 16500, Amsterdam hollandi forint 1760-820, Kopenhága dán korona 848-78, Krisztiania norvég korona 807-37, Angol font 70950-1550, márka 21-23, líra 228-38, francia frank 304-14, Prága szokol 184-40, Stockholm svéd korona 1198-248, Zürichi svájci frank 825-55, Bécsi osztr. kor. 645-75, Szófia léva 34-38, Lei 22-24, Newyork dollár 4525-675, Varsó lengyeli márka 1060-1180, Brüsszel belga frank 258-69, Belgrád dinár 46-48

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén kis forgalom mellett irányzat tartott. Buzában az egész forgalom mindössze 7-8 vagon. Buzát bud. paritásán 227-28 koronára becsülték 78 kilós alapon, míg állomáson a dunántulinnak 220-25 korona volt az ára. A rozsa állomásán 140 korona volt. Az árpa kis üzlet mellett feladó állomáson 140 korona, sörárpa változatlan, állomáson 130-

45, zabban kissé gyengült az irányzat, az üzlet igen csekély, állomáson felkassza, előre kötötték egy léteelt 140 koronáért, rozs-tengeri 112-114 minőség szerint, rozs-korpa zsakkal együtt 65 koronával került forgalomba.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 22860-450, egyéb 22350-450, 78 kilós tiszavidéki 29500-850, egyéb 22500-850, rozsa 143 0-600, tak. árpa 11700-200, sörárpa 13500-14500, zab 14800-15000, tengeri 11200-11400, korpa 8800-7000, lucerna 800-1000.

Ferencvárosi sertésjelentés

Felhajtás a nyíltvárra 1126 sertés, 10 sült, melyekből 467 sertés maradt eladatlán.

Árak: zsírsertés öreg l. r. 1120-230, fiatal néhez 1290-350, kivételesen 390, középső 1000-250, kivételesen 1300, könnyű 900-1180, sült 920. Vidékre élve elszállítottak 20 darabot.

Vágóhídi zártságára felhajtás 3 soros, amelyek mind ekelek.

Árak: fiatal könnyű 900-1100 korona. A vásár irányzata lanyha.

Zürichi esti magánforgalom

Berlin 258, Hollandia 216 2/3, Newyork 554, London 257 1/2, Páris 367 1/2, Milánó 272 1/2, Prága 1650, Budapest 12, Belgrád 562, Varsó 130, Bécs 77 1/2, osztrák bélyegzett 77 1/2, Szófia 412.

Kiadja: Majnapi Lapkiadó Vállalat.

Apró hirdetések

Vessék közelul tégát, cserepet, vályogot, deszkát, faanyagot, gerendákat, léceket, ablakokat, szárnys ajtókat, szivó-nyomó kutyaszivattyút, vízvezetékcsövet, bádoglemezt, eserepkályhát Szives ajánlatot kér Nagy Lajos Iroda Veres utca 9.

Esztakoronákat, aranyékszert vessék Timár u. 11. Tóth.

Eladó teljesen új női 87-es félbarna cipő. Cím: a kiadóban.

Ólomot bármily mennyiségben vesz lapunk kiadóhivatala.

Átadó 2 gyönyörű utcai szoba a Piacon!

A főter legszebb, legelőkelőbb helyén. Parkett. Központi fűtés. Villany. Lépesbázi bejárat. Utcái balkon. Egy másbanyitló gyönyörű két garzon szoba, Szabad rendelkezés alatt áll, lakásigszolvány nélkül rögtön elfoglalható!

Értekezhetni csak személyesen lehet délelőtt 9-1-ig Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Irodában Veres-utca 9.

Aranyat,

ezüstöt, drágaköveket a legmagasabb napi áron beváltak

KRAMER, Simonffy 17.

Elsőrangú Téglagyártmányok a Debreceni Gőztéglagyár iparvágányán vagonba rakva. Iroda: Kossuth-u. 34.

Ki adna át albérletbe a központon legalább két szobát a Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Iroda részére? Szives ajánlatokat kér a Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Iroda Veres utca 9.

Férfi és női kalapok átalakítását gyorsan és szakszerűen eszközölnék M. Nagy Mihály kalaposnál, Péterfia-u. 8. Kész áruban nagy raktár. Női szalma formákban nagy választék.

Horganyozott tetőlemez Rudvasak, Tengely, Kerítésfont, Permetezők és egyéb tavaszi gazdasági cikkek SESZTINA LAJOS vasüzletében kaphatók.

Meghívó a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Váll. R. T. 1923 április hó 29-én, vasárnap délután 4 (négy) órakor Debrecenben, a „Debreceni Kereskedő Társulat” disztermében (Piac-u. 8. l. em.) tartandó IV. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

- 1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1922. évi üzlet-eredményről, a zárszámadás, mérleg, nyereség és veszteség számla megállapítása.
- 2. Igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felemeltvény megadása tárgyában hozandó határozat.
- 3. Igazgatósági javaslat a vállalat alaptőkéjének 1,300.000 koronáról 2 600.000 koronára való felemelése tárgyában.
- 4. Jelentés az 1922 nov. 9-iki rendkívüli közgyűlésen módosított alapszabályoknak a tudomásul vételéről.
- 5. Ezen alapszabályok 5., 11., 16., 27-ik §-ainak módosítása.
- 6. Esetleges indítványok.

Debrecen, 1923 április 16-án.

Az igazgatóság.

Az alapszabályok 13. §-a így hangzik: „A közgyűlésen csak az a részvényes gyakorol szavazati jozot ki a közgyűlést megelőző év dec. 31-ik napjáig a részvénykönyvben nevére írt részvény t le nem járt szelvényeivel együtt a közgyűlés előtt legalább 3 nappal a társaság pénztáránál letette Minden részvény egy szavazatra jogosít. A közgyűlésen szavazni vagy személyesen, vagy meghatalmazott útján lehet. Meghatalmazott csak részvényes lehet.” Akiknek birtokában ideiglenes vannak ezeket is le kell adniok. Az 1922 ik évi mérleg, zárszámadás nyereség és veszteség számla a vállalat hivatalos helyiségében (Piac u 59 sz) ezen hirdetmény megjelenésétől kezdve a közgyűlés napjáig a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Széchenyi-utca 18. szám alá helyezte át kelmefestővegytisztító és gőzmosó gyáranak felvételét **Hrabéczy Zoltán.**

Tégla eladás A városi téglagyár gyártmányainak eladásával a házipénztárnok és a téglagyári igazgató van megbízva. Tégla eladás iránt érdeklődők mindkét helyen felvilágosítást kaphatnak. Debrecen, 1923 április 17. Városi téglagyár.

Nehéz az élet! Jó ruhába járni gondot ad, VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék VÉGHEZ menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

POLOSKAIRTÁST vállal felelősség mellett a m. kir. szabadalmi hiv. által kipróbált és a szabadalmi bíróság által jóváhagyott törv. védett gázfejlesztő gyertyával **Ráthonyi Gábor szabadalm. féregirtó** Debrecen, Széchenyi-utca 40. Vidéki levelekre azonnal válaszol vagy kiutazik. Szabadalm. poloskairtószert kapható